

Optimal Maintenance for Wind Turbines Considering Multi - Level Time - Based Maintenance Thresholds

Karim Atashgar & Hadi Abdollahzadeh*

*Karim Atashgar, Assistance professor of Industrial Engineering Faculty-Malek Ashtar University of Technology
Hadi Abdollahzadeh, PhD student of Industrial Engineering –Malek Ashtar University of Technology*

Keywords

Opportunistic maintenance,
Imperfect maintenance
actions,
Wind turbines, simulation,
Cuckoo optimization
algorithm

ABSTRACT

An efficient maintenance model plays an essential role in the management of a wind farm. Although several different models provided by researchers to maintain wind turbines of a farm, literature addresses these models proposed without 1) assuming the existence of different turbine types in a farm, and 2) the need of preventive deployment of a maintenance group, simultaneously. In this paper an opportunistic maintenance model based on multi level threshold values for age of wind turbine parts is proposed. In this proposed model it is assumed that: 1) various turbine types installed in a farm, 2) there is an economic dependence between turbine parts, and 3) deployment follows time based approach. The condition of failed turbines and working turbines are also considered in this model. In this proposed model to meet the best possible solution, Cuckoo Optimization Algorithm is approached. The performance evaluation addresses the proposed model is more efficient compared to other models proposed in literature.

© 2016 IUST Publication, IJIEPM Vol. 27, No. 3, All Rights Reserved

نگهداری و تعمیرات بهینه توربین‌های بادی با در نظر گرفتن حدود

آستانه تعمیرات چند سطحی مبتنی بر زمان

کریم آتشگر* و هادی عبداللهزاده سنگروودی

چکیده:

یک مدل نگهداری و تعمیرات کارآمد، در مدیریت مزرعه‌های بادی، نقش اساس ایفا می‌کند. مدل‌های مختلفی برای نت توربین‌های مزرعه‌های بادی توسط محققان پیشنهاد شده است، ولی ادبیات موضوع مبین این مهم است که هیچ یک از محققان، تنوع در توربین‌ها و اعزام پیشگیرانه گروه‌های نت را در مدل‌های پیشنهادی خود بطور همزمان مورد ملاحظه قرار نداده‌اند. در این مقاله، یک مدل نت فرستطلیبانه بر اساس مقادیر حدود آستانه چند سطحی عمر قطعات، برای یک مزرعه بادی، با فرض هم‌زمان (۱) وجود توربین‌های متنوع، (۲) وجود وابستگی اقتصادی بین قطعات و (۳) اعزام پیشگیرانه مبتنی بر زمان، ارائه شده است. در مدل پیشنهادی این مقاله، شرایط در حال کار بودن و یا از کارافتاده بودن توربین‌ها نیز برای فعالیت‌های نت فرستطلیبانه، مورد توجه قرار گرفته است. در این مدل پیشنهادی، به منظور بدست آوردن بهترین جواب ممکن، از الگوریتم بهینه‌سازی فاخته استفاده شده است. عملکرد مدل پیشنهاد شده در این مقاله نشان می‌دهد که علاوه بر مزیت‌های بالا، مدل پیشنهادی در مقایسه با مدل‌های دیگر از کارآیی بالاتری برخوردار است.

کلمات کلیدی

نت فرصت طلب،
فعالیت‌های نت ناکامل،
توربین بادی،
شبیه‌سازی،
الگوریتم بهینه‌سازی فاخته

بخش بسیار مهمی از هزینه‌های عملیاتی مزارع بادی را هزینه‌های نگهداری و تعمیرات (نت) تشکیل می‌دهد. از این‌رو، توسعه موقفيت آمیز یک مزرعه بادی، نیازمند به کارگیری یک استراتژی نت مناسب و کارآمد است [۳].

مدل‌های مختلفی به منظور بهینه‌سازی فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات سیستم‌های مختلف ارائه شده است [۴-۶]. اما موضوع بسیار مهمی که در تعریف سیاست‌های نت یک مزرعه بادی باید به آن توجه شود، وابستگی اقتصادی بین قطعات و زیرسیستم‌های یک مزرعه می‌باشد. برای مثال، زمانی که یک گروه نت به مزرعه اعزام می‌گردد، بدون توجه به حجم فعالیت‌های نت صورت گرفته، یک هزینه ثابت اعزام گروه‌های نت به سیستم تحمیل خواهد شد. بر این اساس، در گزارش انرژی‌های بادی اروپا [۷]، بر به کارگیری سیاست نت فرستطلب^۱ برای مزارع بادی تأکید شده است. در این سیاست، زمانی که یک گروه نت به مزرعه اعزام می‌شود (حال به دلیل یک فعالیت نت برنامه‌ریزی شده، خرابی یک قطعه یا از کار افتادن سیستم)، این فرست ایجاد می‌شود که مجموعه‌ای از فعالیت‌های نت

انرژی باد به جهت کاهش اثرات گازهای گلخانه‌ای و همچنین کاهش وابستگی به انرژی‌های فسیلی به یکی از پر رشدترین منابع انرژی در بسیاری از کشورهای جهان تبدیل شده است [۱]. به طوری که در سال ۲۰۱۰ میلادی تولید انرژی بادی به بیش از ۲۵ درصد کل انرژی الکتریسیته مصرف شده در جهان رسیده است و ظرفیت نصب شده جهانی آن به طور متوسط در هر سال بیش از ۲۵ درصد رشد داشته است [۲]. حفظ و افزایش سرمایه گذاری‌های انجام شده در این حوزه مهم، نیازمند توسعه عملکرد و بهره‌وری توربین‌های بادی و همچنین بیشینه سازی سودآوری مزارع بادی می‌باشد. درآمد خالص یک مزرعه بادی برابر اختلاف درآمدهای حاصل از فروش انرژی تولید شده و هزینه‌های عملیاتی آن تعریف می‌گردد.

تاریخ وصول: ۹۳/۰۷/۱۰

تاریخ تصویب: ۹۳/۱۲/۱۱

هادی عبداللهزاده سنگروودی، مجتمع مهندسی صنایع-دانشگاه صنعتی مالک

اشتر-تهران-ایران. hadi_sangrodi@mut.ac.ir

*نویسنده مسئول مقاله: کریم آتشگر، مجتمع مهندسی صنایع-دانشگاه

صنعتی مالک اشتر-تهران-ایران. Atashgar@iust.ac.ir

اعزام پیشگیرانه گروههای نت نیز یکی از موضوعهای مهم می‌باشد که می‌تواند مدل‌های نت را در یک مزرعه بادی تحت تأثیر قرار دهد. در مدل ارائه شده توسط منابع [۱۰-۱۲، ۱۴، ۱۵] فقط زمانی گروههای نت به مزرعه اعزام می‌شوند که یک خرابی در مزرعه اتفاق افتاده باشد (اعزام مبتنی بر خرابی^۱). این موضوع در حالی است که از مدار خارج شدن بدون برنامه‌ریزی یک توربین می‌تواند هزینه‌های بسیار بالای از دست دادن تولید و تعمیرات اصلاحی را در برداشته باشد. در مدل ارائه شده توسط تیان و همکاران [۱۳] اعزام گروههای نت، مبتنی بر شرایط است. با وجود این که، رویکرد مبتنی بر زمان به صورت گسترده‌ای در صنعت تولید برق بادی به کار گرفته شده است، اما بر اساس دانش نویسنده‌گان این مقاله، هیچ پژوهشی به بررسی اعزام مبتنی بر زمان در سیاست نت فرست طلب نپرداخته است.

در این مقاله، یک رویکرد نت فرست طلب مبتنی بر اعزام پیشگیرانه گروههای نت ارائه شده است. سیاست نت فرست طلب ارائه شده در این مقاله بر اساس حدود آستانه چند سطحی عمر قطعات تعريف شده است. به این معنی که حدود آستانه مختلفی بر اساس نوع توربین، نوع قطعه و همچنین ماهیت در حال کار بدون، یا از کارافتاده بودن توربین، برای تصمیم‌گیری انجام فعالیت‌های نت فرست طلبانه یک قطعه در نظر گرفته شده است. در این مقاله، به منظور بدست آوردن بهترین ترکیب از حدود آستانه معرفی شده، از الگوریتم بهینه‌سازی فاخته استفاده شده است. در نهایت، رویکرد ارائه شده توسط یک مثال عددی بررسی و ارزیابی می‌گردد.

ساختار این مقاله به صورت زیر تنظیم شده است: در بخش بعدی مقاله، یک مدل پیشنهادی فرست طلبانه برای یک مزرعه بادی معرفی می‌شود. بخش سوم مقاله به شبیه‌سازی مدل پیشنهادی و بهینه‌سازی عملیات نت می‌پردازد. بخش چهارم مقاله به ارزیابی و تحلیل استراتژی نت پیشنهادی اختصاص داده شده است. در نهایت، بخش آخر این مقاله به نتیجه‌گیری از مقاله می‌پردازد.

۲. مدل پیشنهادی مبتنی بر سیاست نت فرست طلبانه در یک مزرعه بادی

فرض کنید که در یک مزرعه بادی از $i = 1, \dots, n$ (نوع توربین بادی استفاده شده است. به طوری که در نقاط مختلف مزرعه تعداد M_i توربین از نوع $\mathcal{N}$ نصب شده باشد. همچنین فرض می‌شود که i امین توربین دارای N_i قطعه مهم، به صورت سری، می‌باشد. بدین ترتیب مزرعه بادی فوق که شامل $\sum_{i=1}^n M_i$ توربین است، مبتنی بر یک سیستم موازی-سری طراحی شده است. به علاوه، فرض می‌شود که خرابی هر یک از قطعات $\mathcal{N}$ امین

کنش‌گرایانه^۲ بر روی دیگر قطعاتی که دارای ریسک بالای خرابی هستند، صورت گیرد.

در ادبیات مهندسی نگهداری و تعمیرات، سیاست‌ها و کاربردهای مختلف نگهداری و تعمیرات فرست طلبانه گزارش شده است. برای مثال، لاگوین^۳ و همکاران [۸] با در نظر گرفتن رویکرد نت فرست طلبانه به بررسی تعویض قطعات غیر معیوب یک کمپرسور هیدروژن در زمان از کارافتادگی آن سیستم پرداخته‌اند. کراکر و کومار^۴ [۹] از یک سیاست نت فرست طلب جهت بهینه‌سازی فعالیت‌های نت یک موتور هواپیمای نظامی استفاده کرده‌اند. آن‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که می‌باشد عملیات نگهداری و تعمیرات فرست طلب بر روی قطعات ارزان موتور مورد نظر پیاده شود.

بررسی منابع ارائه شده در ادبیات نشان می‌دهد که، شرایط واقعی یک مزرعه بادی، یعنی تنوع توربین‌ها و وابستگی اقتصادی بین قطعات، به صورت هم‌زمان به عنوان فرضیات مدل ارائه شده، مورد توجه قرار نگرفته است. سینارد^۵ و همکاران [۱۰، ۱۱] بر اساس یک افق برنامه‌ریزی محدود، یک مدل بهینه‌سازی عدد صحیح خطی برای تعیین زمان‌بندی بهینه نت فرست طلبانه یک مزرعه بادی مشکل از توربین‌های مشابه کرده‌اند. خروجی این مدل، برنامه بهینه تعویض اصلاحی و پیشگیرانه قطعات توربین‌های مختلف در یک روز بر اساس میزان انرژی تولیدی و فعالیت‌های نت اصلاحی می‌باشد. در رویکردی مشابه، گوستاوسن^۶ و همکاران [۱۲] با در نظر گرفتن یک هزینه مشترک آماده‌سازی برای فعالیت‌های نت، یک مدل برنامه‌ریزی خطی صفر و یک جهت بهینه‌سازی سیاست فرست طلبانه تعویض قطعات یک مزرعه بادی مشکل از توربین‌های مشابه ارائه کرده‌اند. تیان^۷ و همکاران [۱۳] یک سیاست نت فرست طلبانه با در نظر گرفتن وابستگی اقتصادی بین قطعات یک مزرعه بادی ارائه کرده‌اند. به طوری که تصمیم‌گیری در رابطه با فعالیت‌های نت بر اساس دو حد آستانه احتمال خرابی و اطلاعات پایش وضعیت صورت می‌گیرد. دینگ^۸ و تیان [۱۴] به بررسی یک سیاست نت فرست طلبانه مبتنی بر دو حد آستانه عمر برای کلیه قطعات یک مزرعه بادی پرداخته‌اند. در این رویکرد، زمانی گروههای نت به مزرعه اعزام می‌شوند که یک خرابی اتفاق افتاده باشد. این گروههای پس از تعویض اصلاحی قطعات معیوب، بر اساس دو حد آستانه معرفی شده، در رابطه با تعویض پیشگیرانه، تعمیرات ناکامل یا عدم تعمیر قطعات غیر معیوب، تصمیم‌گیری می‌کنند. در پژوهشی مشابه، دینگ و تیان [۱۵] به این نکته اشاره داشتند که در تصمیم‌گیری نت فرست طلبانه یک قطعه، می‌باشد ماهیت در حال کار بودن یا از کارافتاده بودن توربین در نظر گرفته شود.

هزینه ثابت از عزم وابسته به ماهیت ازام پیشگیرانه ($m=1$) یا اصلاحی ($m=2$) گروههای نت می باشد.

برای مدیریت هزینه های نت و ازام گروههای تعمیراتی، تعیین حدود آستانه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. حدود آستانه در واقع مشخص می کند، که در یک رویکرد فرست طلبانه، گروههای اعزامی، حتی در صورت عدم خرابی قطعات، چه زمانی به تعمیر قطعه مشخصی اقدام نمایند. بدین ترتیب، حد آستانه عمر برای یک قطعه، درصدی از متوسط زمان خرابی^{۱۰} آن قطعه است، به طوری که اگر عمر قطعه مورد نظر بیشتر از حد آستانه گردد، لازم است عملیات نت بر روی آن انجام شود. منبع [۱۴] از دو حد آستانه عمر به منظور ارائه سه استراتژی نت فرست طلب استفاده کرده است. در پژوهش [۱۴] حدود آستانه برای شرایطی که فقط یک نوع توربین در مزرعه باد وجود دارد، ارائه شده است. در حالی که شرایط واقعی مبنی آن است که مزرعه های بادی از توربین های مختلف با مشخصه های فنی متفاوت استفاده می کنند. بدینه است که با واقعی کردن فرضیات مدل، استراتژی های نت فرست طلبانه تحت تأثیر قرار می گیرد.

در مدل پیشنهادی این مقاله، به منظور مدیریت فعالیت های نت کامل و ناکامل در توربین های در حال کار و از کارافتاده، دو حد آستانه $PMH_{i,j}$ و $PML_{i,j}$ برای قطعه ز ام از توربین های در حال کار نوع آام، و دو حد آستانه $PFL_{i,j}$ و $PFH_{i,j}$ برای قطعه ز ام از توربین نوع آام از توربین های از کارافتاده نوع آام استفاده می گردد. همچنین به منظور پیشگیری از وقوع خرابی های تصادفی، یک حد آستانه اعزام پیشگیرانه ($PM_{i,j}$) برای قطعه ز ام از توربین نوع آام تعریف می گردد. بدین ترتیب، گروه نت زمانی به مزرعه بادی اعزام می شود که (۱) یک خرابی در توربین های مزرعه اتفاق افتاده باشد، (۲) عمر یک قطعه، برای مثال قطعه j از توربین نوع i ، از حد آستانه $PM_{i,j} \times MTTF_{i,j}$ عبور کرده باشد. پس از

اعزام گروه نت به مزرعه (برای نت پیشگیرانه یا اصلاحی):

- (۱) برای قطعات معیوب، تعویض اصلاحی انجام می شود.
- (۲) برای قطعات غیر معیوب، اگر عمر قطعات از حد آستانه $PFH_{i,j} \times MTTF_{i,j}$ (برای قطعات توربین از کارافتاده) یا $PML_{i,j} \times MTTF_{i,j}$ (برای قطعات توربین های سالم) عبور کند، تعویض پیشگیرانه انجام می شود.

(۳) برای قطعاتی که شامل اقدام ۲ بالا نمی شوند، اگر عمر قطعات بیشتر از $PFL_{i,j} \times MTTF_{i,j}$ (برای قطعات توربین از کارافتاده) یا $PML_{i,j} \times MTTF_{i,j}$ (برای قطعات توربین های سالم) باشد، عملیات نت ناکامل که عمر قطعه را به اندازه $q_{i,j}$ کاهش می دهد بر روی قطعات صورت خواهد گرفت.

لازم به یادآوری است که، همواره روابط زیر برقرار است:

$$\begin{aligned} PM_{i,j} > PMH_{i,j} > PML_{i,j} & \quad i = 1, \dots, n \\ PFH_{i,j} > PFL_{i,j} & \quad j = 1, \dots, N_i \end{aligned} \quad (۲)$$

توربین بادی، تأثیری بر دیگر قطعات آن توربین و همچنین بر قطعات توربین های دیگر ندارد.

در این مقاله، فعالیت های نت به دو دسته فعالیت های کامل و ناکامل تقسیم شده است. منظور از فعالیت های نت کامل، فعالیت های نت پیشگیرانه ای هستند که با انجام تعمیرات، وضعیت قطعه را به بهترین حالت ممکن خود باز می گردانند. این در حالی است که یک فعالیت نت ناکامل، وضعیت قطعه را به وضعیت مابین خرابی کامل و بهترین وضعیت ممکن، انتقال می دهد. در ضمن فرض می شود که، عمر یا سن قطعه نشان دهنده وضعیت یا کیفیت عملکرد آن قطعه می باشد. این رویکرد در مرجع [۱۴] نیز استفاده شده است. از این رو، در رابطه با نت ناکامل قطعه ز ام ($N_i = 1, \dots, j$) از توربین نوع آام، یک نسبت (درصد) کاهش عمر $q_{i,j}$ می توان تعریف کرد. به این معنی که، عمر یک قطعه بعد از عملیات نت ناکامل به نسبت $q_{i,j}$ (۱) کاهش می یابد. برای مثال، اگر به دلایل فنی و اقتصادی یک فعالیت تعمیرات ناکامل با درصد کاهش عمر $q = 0,6$ بر روی جعبه دنده یک توربین صورت گیرد، و با فرض آنکه تا قبل از زمان انجام تعمیرات ناکامل، ۸ سال از عمر این جعبه دنده گذشته باشد؛ عمر (وضعیت) جدید این جعبه دنده بعد از تعمیرات برابر $8 - 0,6 \times 8 = 3,2$ سال خواهد بود. به بیان ساده تر، بعد از عملیات تعمیرات ناکامل، توربین فوق دارای یک جعبه دنده $3,2$ ساله است. به عبارت دیگر، اگر برای این توربین یک عملیات نت، با کاهش عمر ۱۰۰ درصدی انجام شود (یعنی نت کامل)، به این معنی است که جعبه دنده توربین تعویض گردیده است. در این حالت عمر جعبه دنده ($age = 0$) کاملاً برابر یک جعبه دنده جدید شده است. لازم به ذکر است، هزینه یک عملیات ناکامل، تابعی از $q_{i,j}$ می باشد و می تواند به صورت معادله (۱) تعریف گردد [۱۴].

$$CP_{i,j} = \begin{cases} q_{i,j}^i \times CPV_{i,j} + CPF_{i,j} & \text{if } q_{i,j} \leq 1 \\ \cdot & \text{if } q_{i,j} = 0 \end{cases} \quad (1)$$

که در آن، $CPV_{i,j}$ هزینه متغیر نت پیشگیرانه و $CPF_{i,j}$ هزینه ثابت نت قطعه ز ام از توربین نوع i می باشد. برای مثال، کل هزینه تعمیر کاهش عمر ۱۰۰ درصدی ($q_{i,j} = 1$) برابر $CPV_{i,j} + CPF_{i,j}$ خواهد بود. از این رو، هر چه درصد عمر قطعه بیشتر کاهش پیدا کند، هزینه بیشتری نیز می بایست پرداخت گردد. به علاوه، در صورت خرابی یک قطعه نیز می بایست هزینه $CF_{i,j}$ به منظور تعویض قطعه پرداخت گردد. باید توجه داشت که انجام عملیات نت بر روی قطعات یک توربین مستلزم اعزام یک گروه نت به مزرعه می باشد. در ضمن، هزینه های اعزام گروه تعمیراتی را می توان به دو بخش هزینه ثابت ($C_{fix,m}$) و هزینه متغیر (CA_i) تقسیم نمود. به طوری که،

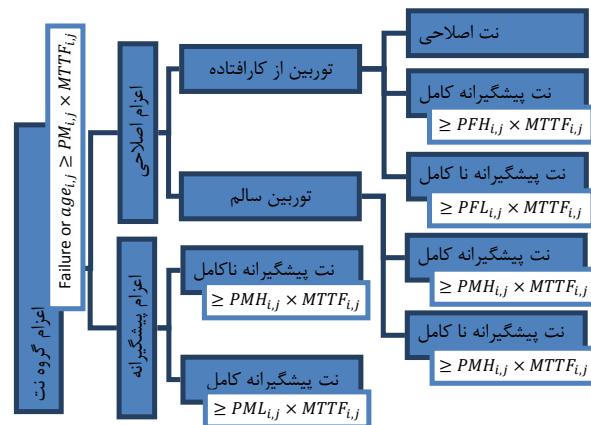
پیشنهادی، ارائه می‌شود. نتیجه حاصله از این مرحله، به عنوان تابع هدف در الگوریتم بهینه‌سازی فاخته استفاده می‌شود.

۱-۳. شبیه‌سازی مدل پیشنهادی

برای شبیه‌سازی یک مدل نت، می‌توان از یکی از دو روش برش زمانی و پیشامد بعدی، استفاده نمود. در روش برش زمانی، مدل در فواصل زمانی یکسان، به روز رسانی می‌شود. تعیین مقدار فاصله زمانی، یک پارامتر مهم در استفاده از این روش می‌باشد. اگر این فاصله زمانی بسیار بزرگ انتخاب شود، امکان بررسی همه وضعیت‌های سیستم امکان پذیر نخواهد بود. از سوی دیگر، در صورتی که فاصله بین دو ارزیابی، بسیار کم باشد، مدل به دفعات متعدد (بدون این که تغییر وضعیت دهد) مورد بررسی قرار می‌گیرد [۱۶].

اغلب این علاوه وجود دارد که یک مدل هنگامی بررسی و به روز رسانی شود که یک تغییر وضعیت یا یک پیشامد در سیستم ایجاد شده باشد. مدیریت گذار زمان به وسیله حرکت زمان از یک پیشامد به پیشامد بعدی را تکنیک پیشامد بعدی گویند. این رویکرد با توجه به آنکه می‌تواند پیشامدهای مختلف سیستم را تحلیل کند، نسبت به روش برش زمانی، دارای کیفیت عملکردی بهتری است [۱۶]. در این پژوهش، از رویکرد پیشامد بعدی جهت شبیه‌سازی هزینه‌های نت استفاده شده است. مراحل مختلف این رویکرد در ادامه شرح داده شده است:

مرحله اول: مقداردهی اولیه و طراحی جدول شبیه‌سازی. اولین مرحله در تکنیک پیشامد بعدی، طراحی و مقداردهی جدول شبیه‌سازی به منظور ذخیره‌سازی جدآگاهه و پیوسته وضعیت هر یک از قطعات توربین‌های مزروعه می‌باشد. جدول ۱ نشان‌دهنده جدول طراحی شده جهت ذخیره‌سازی اطلاعات مدل پیشنهادی در این پژوهش می‌باشد. ستون‌های اول، دوم و سوم این جدول، به ترتیب نشان دهنده نوع توربین، شماره توربین و شماره قطعه می‌باشد. در این جدول، ستون چهارم نشان دهنده عمر قطعات می‌باشد. با فرض آنکه تمام قطعات توربین‌ها به تازگی تعویض شده باشند، یا توربین‌ها به تازگی نصب و راه اندازی شده باشند، لذا در شروع شبیه‌سازی، عمر تمامی قطعات برابر صفر است. در این شبیه سازی لازم است بر اساس نوع توزیعی را که خرایی قطعات توربین از آن پیروی می‌کند، عمر خرایی هر قطعه پیش‌بینی شود. در جدول ۱، ستون پنجم نشان دهنده عمر خرایی (زمان پیش‌بینی خرایی) برای هر یک از قطعات توربین‌ها است. عمر خرایی یک قطعه مدت زمانی است که طول می‌کشد تا یک خرایی در قطعه مورد نظر رخ دهد. برای مثال، انتظار می‌رود که قطعه N_i از توربین شماره یک نوع اول، ۴۰۵ روز دیگر از کار بیافتد. ستون ششم نشان دهنده مجموع عمرهای خرایی پیش‌بینی شده، برای هر یک از قطعات

شکل ۱. ساختار کلی عملیات نت بر اساس وضعیت توربین و قطعه

شکل ۱ درخت تصمیم‌گیری گروه‌های نت را بر اساس وضعیت توربین و وضعیت قطعه نشان می‌دهد. مدل ریاضی زیر نیز شرایطی را که در بالا تشریح گردید را نشان می‌دهد:

$$\begin{aligned} \min C_E(PFL, PFH, PM, PML, PMH, q) \\ s.t. \\ PM_{i,j} > PMH_{i,j} > PML_{i,j} \quad \forall i=1,\dots,n \\ \forall j=1,\dots,N_i \\ PFH_{i,j} > PFL_{i,j} \quad \forall i=1,\dots,n \\ \forall j=1,\dots,N_i \\ 0 \leq q_{i,j} \leq 1 \quad \forall i=1,\dots,n \\ \forall j=1,\dots,N_i \end{aligned} \quad (3)$$

که در آن C_E کل هزینه انتظاری نت به ازای توربین i ام در واحد زمان است. PFL , PFH , PM , PML , PMH و q به ترتیب نشان دهنده بردار متغیرهای طراحی مرتبط با توربین‌های از کارافتاده و سالم به صورت زیر می‌باشد. هدف، تعیین مقدار بهینه این حدود به نحوی است که کل هزینه انتظاری نت کمینه گردد.

$$\begin{aligned} PFL = [PFL_{1,1}, \dots, PFL_{1,N_1}, \dots, PFL_{n,N_n}] \\ PFH = [PFH_{1,1}, \dots, PFH_{1,N_1}, \dots, PFH_{n,N_n}] \\ PM = [PM_{1,1}, \dots, PM_{1,N_1}, \dots, PM_{n,N_n}] \\ PML = [PML_{1,1}, \dots, PML_{1,N_1}, \dots, PML_{n,N_n}] \\ PMH = [PMH_{1,1}, \dots, PMH_{1,N_1}, \dots, PMH_{n,N_n}] \\ q = [q_{1,1}, \dots, q_{1,N_1}, \dots, q_{n,N_n}] \end{aligned} \quad (4)$$

۳. شبیه‌سازی و بهینه‌سازی مدل

در این بخش، ابتدا یک رویکرد شبیه‌سازی، به منظور ارزیابی و محاسبه کل هزینه‌های نت، یک سیاست شدنی از مدل

در فرآیند شبیه‌سازی مدل پیشنهادی این مقاله، این امکان وجود دارد که هر یک از پیشامدهای بالا، یک یا چندین بار برای توربین‌های بادی مورد مطالعه به وجود آیند. از این رو، برای مشخص شدن پیشامد بعدی، از معادله (۵) استفاده می‌شود.

در حققت، در معادله (۵) ساعت شبیه‌سازی بر اساس کمترین مقدار دو ستون ششم و هفتم به روز می‌گردد. بر این اساس، ستون‌های چهارم و هفتم جدول شبیه‌سازی (عمر و حد آستانه اعزام پیشگیرانه یک قطعه) نیز، به ترتیب مطابق معادلات (۶) و (۷) به روز می‌شوند:

$$\begin{aligned} \forall i = 1, \dots, n \\ Clock_l = \min(TA_{i,j,k}, TM_{i,j,k}) \quad \forall j = 1, \dots, N_i \\ \forall k = 1, \dots, M_i \end{aligned} \quad (5)$$

$$age_{i,j,k} = age_{i,j,k} + Clock_l - Clock_{l-1} \quad (6)$$

$$TM_{i,j,k} = Clock_l + PM_{i,j} \times MTTF_{i,j} - age_{i,j,k} \quad (7)$$

می‌باشد. ستون هفتم نیز نشان دهنده زمان اعزام پیشگیرانه گروه‌های نت برای یک قطعه می‌باشد. در شروع شبیه‌سازی، مقادیر این ستون برابر حد آستانه اعزام پیشگیرانه قطعات (۵) $(PM_{i,j} \times MTTF_{i,j})$ مربوطه به هر ردیف است. متغیرهای ساعت شبیه‌سازی (C_l) و کل هزینه‌های نت (C_T) که در آخرین سطر از جدول فوق قرار دارند، به ترتیب، مدت زمان شبیه‌سازی شده تا تکرار l ام ($L = 1, 2, \dots, L$) و کل هزینه‌های نت از ابتدا تا ساعت شبیه‌سازی شده ($Clock_l$) را نشان می‌دهند.

مرحله دوم: به روز رسانی زمان. همان طور که در بخش قبل توضیح داده شد، به طور کلی دو پیشامد زیر باعث ایجاد تغییر در وضعیت یک مزرعه خواهد شد:

- رخداد خرابی در یک یا چند قطعه از یک یا چند توربین
- انجام نت پیشگیرانه

جدول ۱. جدول اولین مرحله شبیه‌سازی مدل پیشنهادی

نوع توربین	شماره توربین	قطعه	عمر (روز) (age)	عمر خرابی (روز) (FA)	مجموع زمان‌های خرابی (روز) (TA)	اعزام پیشگیرانه (روز) (TM)
۳۲۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	.
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۸۰	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	N_1
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۲۰	۲۹۵	۲۹۵	۲۹۵	۲۹۵	۲۹۵	۱
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۸۰	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	N_1
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۵۰	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	۴۰۵	۱
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۷۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	N_n
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
۳۷۰	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	M_n
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
$\text{کل هزینه انتظاری (واحد پول) } (C_T)$				$\text{ساعت شبیه‌سازی (روز) } (Clock_l)$		.

شبیه‌سازی مرتبط با قطعه مورد نظر مطابق معادله‌های (۸) الی (۱۰) تغییر می‌کند.

$$FA_{i,j} = TL_{i,j,k} \quad (8)$$

$$TA_{i,j,k} = Clock_l + TL_{i,j,k} \quad (9)$$

$$TM_{i,j,k} = Clock_l + PM_{i,j} \times MTTF_{i,j} \quad (10)$$

در معادلات بالا $TL_{i,j,k}$ عمر خرابی پیش‌بینی شده بر اساس توزیع خرابی قطعه می‌باشد. در صورت انجام تعمیرات پیشگیرانه ناکامل، همان طور که در بخش دوم بیان شد، یک نسبت یا

مرحله سوم: تصمیم‌گیری در رابطه با فعالیت‌های نت. همان‌طور که قبلاً بیان شد، پس از اعزام گروه نت، سه نوع اقدام شامل، تعویض اصلاحی، تعویض پیشگیرانه و تعمیرات ناکامل، ممکن است انجام پذیرد. با فرض انجام تعویض اصلاحی یا تعویض پیشگیرانه بر روی یک قطعه، در فرآیند شبیه‌سازی، عمر قطعه مورد نظر برابر صفر خواهد شد. در این مرحله با تولید عدد تصادفی بر اساس توزیع خرابی قطعه، عمر خرابی آن به روز می‌گردد. بدین ترتیب، ستون پنجم، ششم و هفتم جدول

$$TA_{i,j,k} = Clock_i + FA_{i,j,k} - age_{i,j,k} \quad (13)$$

$$TM_{i,j,k} = Clock_i + PM_{i,j} \times MTF_{i,j} - age_{i,j,k} \quad (14)$$

مرحله چهارم: به روز رسانی هزینه. در مرحله شبیه‌سازی، کل هزینه‌های نت با استفاده از معادله (۱۴) به روز می‌گردد.

درصد کاهش عمر $q_{i,j}$ برای تعمیرات ناکامل تعريف می‌گردد. از این رو، در هر مرحله شبیه‌سازی، ستون‌های چهارم، پنجم، ششم و هفتم به صورت زیر به روز می‌گردند.

$$age_{i,j,k} = age_{i,j,k} \times (1 - q_{i,j}) \quad (11)$$

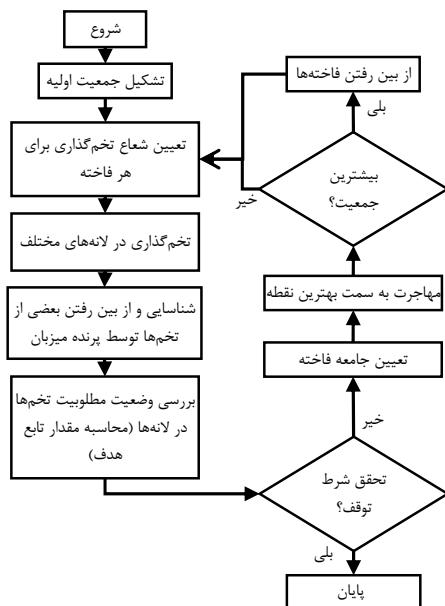
$$FA_{i,j,k} = q_{i,j} \times TL_{i,j,k} + (1 - q_{i,j}) \times FA_{i,j,k} \quad (12)$$

$$C_T = C_T + \sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^{M_i} \left(\sum_{j=1}^{N_i} (CP_{i,j} \times IP_{i,j,k} + CF_{i,j} \times IC_{i,j,k}) \right) + \sum_{m=1}^2 C_{fix,m} \times IM_m \quad (15)$$

در این الگوریتم از دو رویکرد جستجوی محلی که بر اساس روش تخم‌گذاری و مهاجرت پرنده فاخته توسعه داده شده است، استفاده می‌شود. شکل ۲ فرآیند کلان الگوریتم بهینه‌سازی فاخته را نشان می‌دهد. بر اساس فرآیند شکل ۲، برای بدست آوردن بهترین جواب ممکن مدل پیشنهادی این مقاله، گام‌های زیر انجام شده است:

الف) تشکیل جمعیت اولیه

برای حل یک مسئله بهینه‌سازی لازم است تا مقادیر متغیرهای مسئله به فرم یک آرایه نمایش داده شود. در الگوریتم زنگیک، این آرایه‌ها با نام «کروموزوم» شناخته می‌شوند. ولی در الگوریتم بهینه‌سازی فاخته به این آرایه « محل سکونت »^{۱۱} می‌گویند. در حقیقت هر محل سکونت یک جواب شدنی از مسئله می‌باشد. در مسئله پیش‌رو، یک محل سکونت (X)، به صورت یک آرایه $\sum_{i=1}^n N_i$ بعدی تعریف می‌گردد. این آرایه در شکل ۳ نمایش داده شده است.

شکل ۲. فرآیند الگوریتم فاخته

به طوری که، در هر تکرار، اگر عملیات نت پیشگیرانه برای قطعه i در توربین شماره k از نوع l انجام شود، مقدار $IP_{i,j,k}$ برابر یک خواهد بود و در صورتی که برای همان قطعه، تعویض اصلاحی انجام شود، $IC_{i,j,k} = 1$ است. اگر حداقل یک عملیات نت بر روی توربین شماره k از نوع l صورت گیرد، $IA_{i,j} = 1$ است. همچنین در صورتی که اعماق پیشگیرانه صورت گیرد، $IM_{i,j} = 1$ و در غیر این صورت $IM_{i,j} = 0$ است.

مرحله پنجم: در هر تکرار شبیه‌سازی $l+1$ قرار داده می‌شود و به ترتیب مراحل دوم، سوم و چهارم تا زمانی انجام می‌شوند که یکی از شروط زیر تحقق یابد: (۱) تعداد تکرارها (l) بیشتر از حداکثر تکرار شبیه‌سازی ($L_{\max}$) باشد، (۲) بیشتر از حداکثر زمان شبیه‌سازی ($Clock_l$) بیشتر از حداکثر زمان شبیه‌سازی ($T_{\max}$) گردد.

مرحله ششم: هزینه‌های نت انتظاری به ازای یک توربین در واحد زمان به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$C_E = \frac{C_T}{\left(\sum_{i=1}^n M_i \right)^* Clock_l} \quad (16)$$

در رابطه با $Clock_l$ ، مدت زمان شبیه‌سازی برای آخرین تکرار می‌باشد.

در این تحقیق از الگوریتم بهینه‌سازی فاخته جهت جستجوی بهترین جواب ممکن استفاده شده است.

۲-۳. تطبیق الگوریتم فاخته با مدل پیشنهادی

رامین رجبیون [۱۷] یک الگوریتم فرا ایتلکاری بر اساس الهام از روش تخم‌گذاری و تولید مثل پرنده فاخته با نام «الگوریتم بهینه‌سازی فاخته» توسعه داده است. قدرت بالای این الگوریتم در جستجوی فضای پیوسته و همچنین همگرایی بسیار سریع، از مزیت‌های این رویکرد می‌باشد. الگوریتم بهینه‌سازی فاخته به یک جمعیت اولیه کار خود را شروع می‌کند. در حقیقت، مکان یک تخم یا پرنده فاخته نشان دهنده یک جواب مسئله می‌باشد.

مکانیزم به کار گرفته شده در این مقاله، به صورت معادلات زیر می باشد:

$$Y_{d,t} = X_{d,t} + r_i \times SR \times \sin(angle) \quad d=1,2,\dots,8 \\ - r_i \times SR \times \cos(angle) \quad t=1,2,\dots,\sum_{i=1}^n N_i \quad (14)$$

$$SR \approx U(., ELR_d) \quad d = 1, 2, \dots, 6 \quad (19)$$

$$angle \approx U(0, \pi) \quad (2.1)$$

بر معادلات بالا، $X_{d,t}$ و $Y_{d,t}$ به ترتیب نشان دهنده عنصر سطر d و ستون t ام محل سکونت فعلی و محل تخم‌گذاری جدید می‌باشدند. SR نشان دهنده میزان دور شده پرنده از محل سکونت خود می‌باشد و به صورت یک عدد تصادفی با توزیع نکنواخت در بازه صفر تا ELR_d تعریف می‌گردد. به همین شکل، نیز دارای توزیع یکنواخت در بازه صفر تا 2π می‌باشد و نشان دهنده زاویه حرکت پرنده به سمت محل تخم‌گذاری است. به علاوه، θ_1 و θ_2 اعداد تصادفی هستند که مقادیر خود را از بازه صفر تا یک دریافت می‌کنند. به علاوه، به منظور جلوگیری از توقف در نقاط بینه محلی، بعد از هر تخم‌گذاری، P درصد از تمام تخم‌ها که مقدار تابع هزینه آن‌ها پیشتر است نایاب خواهند شد.

ی) مهاجرت فاخته‌ها

و مین فرایند جستجوی محلی در این الگوریتم بر اساس هم‌اجرت پونده فاخته، طراحی شده است. بر این اساس، ابتدا تکلیف محل سکونت‌های موجود توسط روش کلاس‌بندی-*K* means گروه‌بندی شده و گروهی که دارای میانگین هزینه کمتری است، به عنوان نقطه هدف برای سایر محل‌های سکونت جهت مهاجرت انتخاب می‌شود. در مکانیزم به روز رسانی بکار گرفته شده، از بهترین مکان موجود در گروه برتر، مکان فعلی پونده و یک ضریب تنظیم کننده استفاده می‌شود، به طوری که:

$$Y_{d,t} = X_{d,t} + C \times r \times (BP_{d,t} - X_{d,t}) \quad \begin{matrix} d = 1, 2, \dots, 5 \\ t = 1, 2, \dots, \sum_i^n N_i \end{matrix} \quad (41)$$

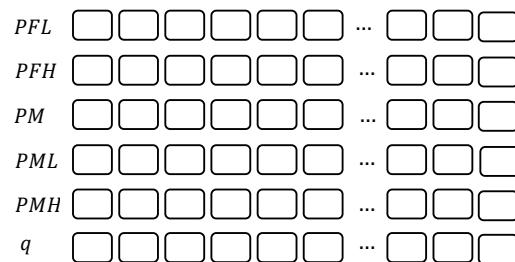
در رابطه بالا $X_{d,t}$, $Y_{d,t}$ و $BP_{d,t}$ به ترتیب مکان فعلی پرنده، هشترين مکان گروه برتر و مکان جدید پرنده بعد از مهاجرت مستند. C یک ضریب تنظیم کننده است که حداقل مقدار حرکت پرنده را تنظیم می کند. r نیز یک عدد تصادفی در بازه صفر تا یک می باشد.

ج) تنظیم جمعت فاخته‌ها

اما توجه به این واقعیت که همیشه تعادلی بین جمعیت برندگان در طبیعت وجود دارد، عددی مانند $N_{\max}$ حداکثر عدد افاخته‌های را که می‌توانند در یک محیط زندگی کنند

هر یک از سطرهای این آرایه نشان دهنده درصد حدود آستانه معرفی شده در بخش قبل می‌باشد. ستون‌های این آرایه نیز نشان دهنده قطعات توربین‌های مختلف می‌باشد، به طوری که به ترتیب ستون اول نشان دهنده قطعه نوع یک از توربین نوع اول می‌باشد و آخرین ستون قطعه نوع N_n از توربین نوع n می‌باشد.

برای شروع الگوریتم بهینه‌سازی، یک مجموعه به عنوان جمعیت اولیه به اندازه N_{pop} از محل سکونت (جواب شدنی مسئله) به صورت تصادفی و با رعایت محدودیت‌های ذکر شده در معادلات شماره (۳) مسئله مورد نظر، تولید می‌شود.

شكل ٣. ساختار محل سکونت سیاست نت فرصت طلب

ب) تعیین شعاع و روش تخمگذاری

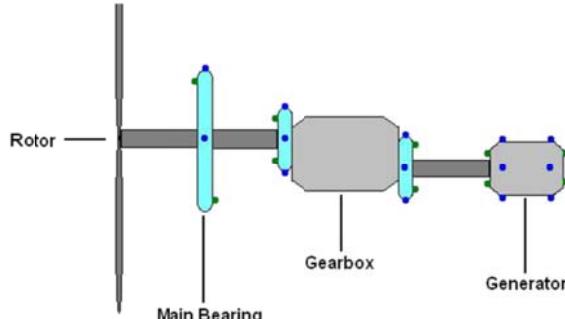
اولین گام در حلقه جستجوی این الگوریتم، تخم‌گذاری یک فاخته یا در حقیقت تولید محل‌های سکونت جدید بر اساس یک محل سکونت می‌باشد. عادت هر فاخته حقیقی این است که در یک دامنه یا شاعع مشخص از محل سکونت خود تخم‌گذاری کند. بر این اساس، در این مقاله، با توجه به تعداد سطرهای آرایه محل سکونت، شاعع تخم‌گذاری یک محل سکونت دارای شش بعد خواهد بود که متناسب با تعداد کل تخم‌ها، تعداد تخم‌های فعلی فاخته و همچنین حد بالا و پایین درصد حد آستانه مورد نظر می‌باشد:

$$ELR_d = \alpha \times \frac{\text{تعداد تخم‌های فاخته فعال}}{\text{تعداد کل تخم‌ها}} \quad d = 1, 2, \dots, 6 \quad (17)$$

$$\times (var_{hi,d} - var_{low,d})$$

در رابطه بالا، ELR_d بعد d ام شعاع تخم‌گذاري يك فاخته را نشان مي دهد. به علاوه، $\text{var}_{low,d}$ و $\text{var}_{hi,d}$ به ترتيب حد بالا و پايين درصد حد آستانه سطر i ام از آريه محل سکونت فاخته مي باشند و همچنین α متغيری است که حداکثر مقدار ELR_d با آن تنظيم مي شود. هر فاخته به صورت تصادفي حداقل a_{min} و حداکثر a_{max} تخم را در شعاع تخم‌گذاري خود در لانه پريندهگان

فرض شده است که توزیع ویبول، توزیع مناسبی برای نمایش زمان خرابی هر یک از قطعات باشد. پارامترهای توزیع خرابی هر یک از چهار قطعه در نظر گرفته شده، بر اساس منابع [۱۳، ۳] در جدول ۲ آورده شده است. اطلاعات هزینه‌ای مورد نیاز که شامل هزینه تعویض اصلاحی، هزینه‌های ثابت و متغیر نت پیشگیرانه و هزینه‌های اعزام و دسترسی گروههای نت نیز بر اساس مراجع [۱۲] در جدول ۳ آورده شده است.

شکل ۴. قطعات کلیدی توربین بادی

کنترل و محدود می‌کند. در مسئله پیش‌رو، به منظور انتخاب محل سکونت از مجموعه محل سکونت‌های موجود، $N_{\max}$ از مکان‌های برتر به نسل بعد انتقال پیدا می‌کنند و مابقی به صورت تصادفی انتخاب می‌شوند.

۵) شرط توقف

حلقه جستجو این الگوریتم زمانی متوقف می‌شود که یکی از دو شرط زیر تحقق یابد: (۱) انجام حداکثر $I_{\max}$ (۲) عدم تغییر تابع هدف پس از n تکرار.

۴. ارزیابی عملکرد مدل پیشنهادی

یک مزرعه بادی متشکل از دو نوع توربین را در نظر بگیرید که دارای ظرفیت تولید برابر هستند. فرض می‌شود که از توربین نوع اول و دوم به ترتیب چهار و سه عدد در مزرعه فوق وجود دارد. به منظور ساده‌سازی، در این مطالعه، چهار قطعه مهم و اساسی توربین‌ها که شامل روتور، بلبرینگ اصلی، جعبه دنده و ژنراتور است، در نظر گرفته شده است. شکل شماره (۴) این قطعات اصلی را به صورت شماتیک نشان می‌دهد.

جدول ۲. پارامترهای توزیع زمان خرابی ویبول

توربین نوع دو	توربین نوع یک	قطعه	
پارامتر مقیاس α (روز)	پارامتر شکل β (روز)	پارامتر مقیاس α (روز)	پارامتر شکل β (روز)
۳	۶۰۰۰	۳	۳۰۰۰
۲	۷۵۰۰	۲	۳۷۵۰
۳	۲۴۰۰	۳	۲۴۰۰
۲	۶۶۰۰	۲	۳۳۰۰

جدول ۳. هزینه‌های مختلف قطعات یک توربین

هزینه اصلاحی (CPF _k)	هزینه دسترسی (CA)	هزینه تعمیر (CPV _k)	هزینه تقویت اصلی (CF _k)	هزینه افزایش ایام (C _{f_{IX}})	نوع توربین
۱۱۲	۲۲۴	۲۸	۵۶	نوع یک	نوع دو
۶۰	۱۲۰	۱۵	۳۰	بلبرینگ	روتور
۱۵۲	۳۰۴	۳۸	۷۶	جعبه دنده	جعبه دنده
۱۰۰	۲۰۰	۲۵	۵۰	ژنراتور	ژنراتور

هزینه‌های در نظر گرفته شده بر اساس ۱,۰۰۰ واحد پولی هستند.

پیشگیرانه گروه‌های نت زمانی صورت می‌گیرد که ریسک خرابی یک قطعه به بیشترین حد خود رسیده باشد. یکی از مهم‌ترین نوآوری‌های این پژوهش، توجه محققان به در نظر گرفتن نوع توربین و نوع قطعات در ارائه و تعریف سیاست نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه بوده است. با توجه به متفاوت بودن مشخصات فنی قطعات مختلف دو نوع توربین معرفی شده در مثال مورد بررسی در این بخش، مدل پیشنهادی برای هر یک از انواع قطعات دو نوع توربین حد آستانه متفاوتی را نشان می‌دهد. این موضوع به صورت شفاف در نمودارهای ۵ الی ۱۰ نشان داده شده است. در این نمودارها عالمات‌های ستاره و دایره به ترتیب نشان دهنده داده‌های مرتبط با توربین‌های نوع یک و نوع دو می‌باشد. برای مثال در شکل شماره (۵)، با توجه به دو برابر بدن نرخ خرابی توربین‌های نوع اول نسبت به توربین‌های نوع دوم، حد آستانه اعزام پیشگیرانه قطعات توربین نوع یک کمتر از حد آستانه اعزام پیشگیرانه قطعات توربین نوع دو بست آمده است. به علاوه، با توجه به برابر بودن نرخ خرابی جعبه‌دنده در دو نوع توربین، حد آستانه تعمیرات ناکامل این قطعه زمانی که توربین مورد نظر در حال کار باشد و حدود آستانه تعمیرات ناکامل و کامل این قطعه زمانی که توربین از کار افتاده باشد در نمودارهای (۷)، (۹) و (۱۰) تقریباً با یکدیگر برابر هستند. به طور کلی، تفاوت در مقدار حدود آستانه بسته آمده توسط مدل پیشنهادی نشان دهنده اهمیت در نظر گرفتن نوع توربین و نوع قطعه در تعریف سیاست نگهداری و تعمیرات می‌باشد.

همان‌طور که مشخص است، این هزینه‌ها به نوع قطعه، نوع توربین یا نوع عملیات صورت گرفته وابسته است. برای مثال، هزینه‌های تعویض اصلاحی و هزینه‌های متغیر نت پیشگیرانه وابسته به نوع قطعه و نوع توربین می‌باشد. همچنین فرض شده است که هزینه‌های ثابت نت پیشگیرانه و هزینه‌های دسترسی به یک توربین، تنها به نوع توربین وابسته است. هزینه‌های اعزام یک گروه نت نیز به ماهیت عملیات صورت گرفته بستگی دارد. برای ارزیابی عملکرد مدل پیشنهادی از نرم‌افزار MATLAB استفاده شده است. در این ارزیابی ۵۰۰ بار تکرار یا ۹۰۰۰ روز (بیش از ۲۴ سال) شبیه‌سازی به عنوان شرط توقف در نظر گرفته شده است. در این تحقیق با انجام تحلیل حساسیت، جمعیت اولیه فاخته‌ها برابر ۲۰ در نظر گرفته شده است، به طوری که هر فاخته می‌تواند بین ۲ تا ۵ تخم داشته باشد. جدول ۴ نشان دهنده بهترین سیاست بدست آمده با استفاده از مدل پیشنهادی این مقاله می‌باشد.

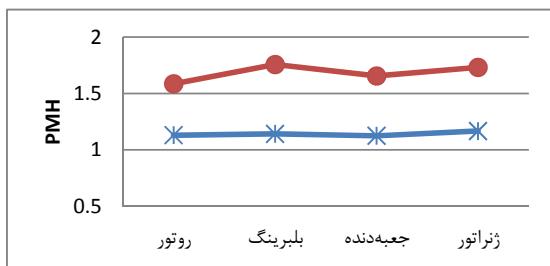
بر اساس جواب بدست آمده، متوسط هزینه‌های نت به ازای یک توربین در روز برابر ۱۶۴ واحد پولی بدست آمده است. نتایج نشان می‌دهند که در رویکرد نت فرست طلب ارائه شده، اعزام پیشگیرانه گروه زمانی صورت می‌گیرد که به طور متوسط عمر قطعات به ترتیب در توربین‌های نوع یک و دو از ۱/۷۲ و ۱/۸۳ و ۱/۸۰ ابرابر می‌انگین زمان بین دو خرابی بیشتر باشد. برای مثال، با توجه به اطلاعات مرتبط با بلبرینگ توربین نوع یک در جدول ۴ در صورتی که این قطعه بیشتر از ۱/۷۰ برابر متوسط زمان بین دو خرابی خود عمر کند، باعث اعزام گروه نت خواهد شد. در حقیقت، اعزام

جدول ۴. بهترین سیاست نت فرست طلب

توربین نوع دو				توربین نوع یک				توربین		
قطعه	روتور	بلبرینگ	جعبه‌دنده	قطعه	روتور	بلبرینگ	جعبه‌دنده	توربین	قطعه	
۰/۹۴	۰/۹۳	۰/۹۰	۰/۹۴	۰/۸۴	۰/۸۴	۰/۸۲	۰/۸۰	<i>q</i>		
۱/۸۱	۱/۸۴	۱/۸۳	۱/۸۳	۱/۷۲	۱/۷۲	۱/۷۰	۱/۷۲	<i>PM</i>		
۱/۷۳	۱/۶۵	۱/۷۵	۱/۵۸	۱/۱۶	۱/۱۲	۱/۱۴	۱/۱۳	<i>PMH</i>		
۰/۳۸	۰/۳۶	۰/۴۰	۰/۳۸	۰/۳۴	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۴	<i>PML</i>		
۱/۳۲	۱/۳۵	۱/۳۵	۱/۲۸	۱/۳۰	۱/۳۳	۱/۲۸	۱/۳۳	<i>PFH</i>		
۰/۲۹	۰/۳۱	۰/۳۶	۰/۳۴	۰/۲۶	۰/۳۲	۰/۳۲	۰/۳۱	<i>PFL</i>		

شکل ۶. تغییرات حدود آستانه در صد کاهش عمر تعمیرات

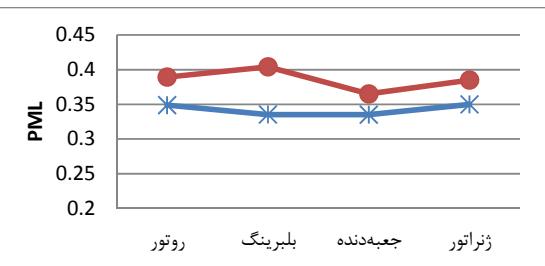
شکل ۸. تغییرات حدود آستانه تعمیرات کامل توربین های سالم

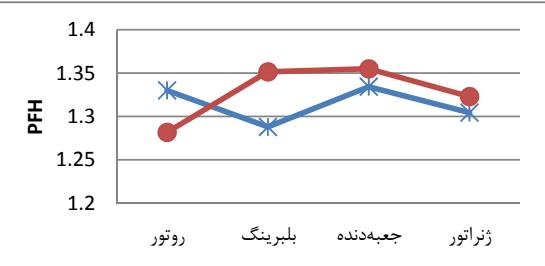
شکل ۱۰. تغییرات حدود آستانه تعمیرات ناکامل توربین های از کارافتاده

شکل ۵. تغییرات حدود آستانه اعزام پیشگیرانه

شکل ۷. تغییرات حدود آستانه تعمیرات ناکامل توربین های سالم

شکل ۹. تغییرات حدود آستانه تعمیرات کامل توربین های از کارافتاده

قطعاتی با عمر بیشتر از ۱/۳۲ درصد از میانگین زمان بین دو خرابی خود، تعویض پیشگیرانه صورت می‌گیرد. متوسط هزینه به ازای یک توربین در روز برابر ۱۹۷ می‌باشد. سیاست ۳- با اعزام گروههای نت، ابتدا تعویض اصلاحی بر روی قطعه یا قطعات از کارافتاده صورت می‌گیرد. بهترین جواب بدست آمده نشان می‌دهد که تعمیرات ناکامل با ۰/۸۲ درصد کاهش عمر بر روی قطعاتی از توربین های از کارافتاده صورت می‌گیرد که عمر آنها بین ۱/۳۹ تا ۰/۳۳ درصد از میانگین زمان بین دو خرابی خود باشد و در توربین های سالم بین ۰/۳۴ تا ۱/۱۲ درصد باشد. در غیر این صورت، تعویض پیشگیرانه به ترتیب در توربین های از کارافتاده و سالم بر روی قطعاتی صورت می‌گیرد که عمر آنها بیشتر از ۱/۳۹ و ۱/۱۲ درصد از میانگین زمان بین دو خرابی خود باشند. متوسط هزینه به ازای یک توربین در روز برابر ۱۷۱ می‌باشد. مقایسه نتایج به کارگیری سیاست نت فرuchtطلبانه ارائه شده در این مقاله برای مثال عددی ارائه شده در این بخش با نتایج

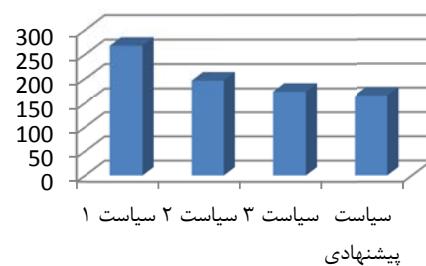
به منظور مقایسه عملکرد مدل پیشنهادی با دیگر نتایج حاصل از دیگر سیاست های پیشنهاد شده در ادبیات موضوع، سه سیاست نت مبتنی بر اعزام اصلاحی بر اساس مراجع [۱۵, ۱۴] مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. لازم به ذکر است که سیاست های پیشنهاد شده توسط مراجع [۱۵, ۱۴] فقط اعزام اصلاحی را در نظر گرفته است، حال آنکه مدل پیشنهادی این مقاله علاوه بر سیاست اصلاحی، سیاست پیشگیرانه را نیز می‌تواند پیشنهاد دهد.

سیاست ۱- با اعزام گروههای نت، تنها تعویض اصلاحی بر روی قطعه یا قطعات از کارافتاده صورت می‌گیرد. متوسط هزینه به ازای یک توربین در یک روز برابر ۲۶۸ خواهد بود. سیاست ۲- با اعزام گروههای نت، در بهترین جواب بدست آمده، ابتدا تعویض اصلاحی بر روی قطعه یا قطعات از کارافتاده صورت می‌گیرد. تعمیرات ناکامل با درصد کاهش عمر ۰/۹۷ تمامی قطعاتی صورت می‌گیرد که عمر آنها بین ۰/۷ و ۱/۳۲ درصد از میانگین زمان بین دو خرابی خود باشد. به علاوه، بر روی

چند در ادبیات موضوع، مدل‌های مختلفی برای نت فرست طلبانه توربین‌ها در یک مزرعه، توسط محققین ارائه شده است، ولی تنوع توربین‌های موجود در یک مزرعه، و اعزام پیشگیرنۀ گروه‌های نت، بهمراه دیگر عوامل موثر، در مدل‌های پیشنهادی، مورد توجه قرار نگرفته است. همان طور که در جدول ۵ زیر نشان داده شده است، می‌توان پژوهش‌های موجود را بر اساس چهار شاخص رویکرد اعزام گروه‌های نت، ماهیت فعالیت‌های نت، در نظر گرفتن ماهیت سالم یا از کارافتاده بدون توربین‌ها و همچنین نوع قطعات در ارائه سیاست نگهداری و تعمیرات دسته‌بندی نمود. در عین حال، ستون آخر این جدول، ویژگی‌ها و برتری پژوهش حاضر را در مقایسه با گزارشات موجود در ادبیات نشان می‌دهد.

در این مقاله، یک رویکرد بهینه‌سازی سیاست‌های نت فرست طلب به منظور بهره‌گیری از فرست‌های ایجاد شده در انجام فعالیت‌های نت پیشگیرانه ارائه گردید. مدل پیشنهادی این مقاله، توانست با در نظر گرفتن نوع توربین‌های موجود در یک مزرعه، نوع قطعات و ماهیت سالم یا از کارافتاده بدون توربین‌ها، حدود آستانه مختلفی جهت مدیریت فعالیت‌های نگهداری و تعمیرات کامل و ناکامل تولید نماید. استفاده از الگوریتم فاخته، و نتیاج بدست آمده از عملکرد شبیه‌سازی شده مدل پیشنهادی، و نتایج عملکرد مقایسه‌ای این مدل با دیگر مدل‌های موجود در این مقاله نشان داد، که مدل پیشنهادی این مقاله می‌تواند بصورت اثربخشی در نیروگاه‌های بادی برای انجام نت، فرست طلبانه با قابلیت اطمینان بالایی مورد استفاده قرار گیرد.

حاصل از سیاست‌های شماره ۱، ۲ و ۳ که بر اساس مدل‌های ارائه شده در مراجع [۱۴، ۱۵] طراحی شده‌اند، در نمودار (۱۱) آورده شده است. علاوه وجود دیگر مزیت‌های ذکر شده برای مدل پیشنهادی، این نمودار نشان می‌دهد که مدل پیشنهادی این مقاله به ترتیب ۱۶، ۲۸ و ۴ درصد کاهش در متوسط هزینه به ازای یک توربین در روز نسبت به سه سیاست شماره ۲، ۱ و ۳ ایجاد کرده است. از این رو صرفه‌جویی قابل توجه‌ای با به کارگیری سیاست نت فرست طلبانه ارائه شده در این مقاله نسبت به مطالعات گذشته ایجاد خواهد شد.

شکل ۱۱. مقایسه چهار سیاست ارائه شده

۵. نتیجه گیری

به دلیل افزایش رو به رشد تقاضای انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در سال‌های اخیر، توجه به استقرار و بهینه‌سازی نت در صنعت نیروگاه‌های بادی بسیار اهمیت دارد. توربین‌های نیروگاه‌های بادی عموماً در مناطق خاص و یا در سایت‌های دریابای استقرار می‌یابند. از این رو، هزینه‌های اعزام یک گروه نت برای توربین‌های بادی بسیار بالا می‌باشد. این مقاله نشان داد که هر

جدول ۵. دسته‌بندی پژوهش‌های نت فرست طلب در مزارع باد

مقاله	فاکتور
مرجع [۱۰] مرجع [۱۱] مرجع [۱۲] مرجع [۱۳] مرجع [۱۴] مرجع [۱۵]	مبتنی بر خرابی
پژوهش حاضر	مبتنی بر زمان
	مبتنی بر شرایط
	کامل
	نات
	ناکامل
	نوع توربین و قطعه
	سالم یا از کارافتاده بودن

4. Crocker & Kumar

5. Besnard

6. Gustavsson

7. Tian

پی‌نوشت

- Opportunistic maintenance
- Proactive maintenance
- Laggoune

- [11] Besnard F, Patriksson M, Stromberg A, Wojciechowski A, Fischer K, Bertling L. A stochastic model for opportunistic maintenance planning of offshore wind farms. Power Tech, 2011 IEEE Trondheim: IEEE, (2011), pp. 1-8.
- [12] Gustavsson E, Patriksson M, Strömberg AB, Wojciechowski A, Önnheim M. Preventive maintenance scheduling of multi-component systems with interval costs, Computers & Industrial Engineering, (2014).
- [13] Tian Z, Jin T, Wu B, Ding F. Condition based maintenance optimization for wind power generation systems under continuous monitoring, Renewable Energy, Vol. 36, (2011), pp. 1502-1509.
- [14] Ding F, Tian Z. Opportunistic maintenance optimization for wind turbine systems considering imperfect maintenance actions, International Journal of Reliability, Quality and Safety Engineering, Vol. 18, (2011), pp. 463-81.
- [15] Ding F, Tian Z. Opportunistic maintenance for wind farms considering multi - level imperfect maintenance thresholds, Renewable Energy, Vol. 45, (2012), pp. 175-82.
- [16] Pidd M. Computer Simulation in Management Science, (1998).
- [17] Rajabioun R. Cuckoo Optimization Algorithm, Applied Soft Computing, Vol. 11, (2011), pp. 5508-18.
8. Ding
9. Failure-based dispatching
10. Mean time to failure
11. Habitat
- ### مراجع
- [1] Andrawus JA, Watson J, Kishk M, Adam A. The selection of a suitable maintenance strategy for wind turbines, Wind Engineering, Vol. 30, (2006), pp. 471-86.
- [2] Martinot E. Renewables. Global Status Report: Worldwatch Institute Washington, DC, (2011).
- [3] Hau E, Von Renouard H. Wind Turbines: Fundamentals, Technologies, Application, Economics, Springer, (2013).
- [4] Shahagni K, Babaei H, Bakhsha A. A chance constrained model for a two units series critical system suffering from continuous deterioration, International Journal of Industrial Engineering & Production Research, Vol. 20, (2009), pp. 69-75.
- [5] Arabi AY, Jahromi AE, Shabannataj M. Developing a new model for availability optimization applied to a series-parallel system, International Journal of Industrial Engineering, Vol. 24, (2013), pp. 101-106.
- [6] Barzegar A, Shahagni K, Aryanezhad M. Maintenance strategy selection by risk based inspection approach, International Journal of Industrial Engineering & Production Management, Vol. 22, (2011), pp. 193-204.
- [7] Hassan G. Concerted Action on Offshore Wind Energy in Europe: Delft University Wind Energy Research Institute, (2011).
- [8] Laggoune R, Chateauneuf A, Aissani D. Opportunistic policy for optimal preventive maintenance of a multi-component system in continuous operating units, Computers & Chemical Engineering, (2009), Vol. 33, pp. 1499-510.
- [9] Crocker J, Kumar UD. Age-related maintenance versus reliability centred maintenance: a case study on aero-engines, Reliability Engineering & System Safety, Vol. 67, (2000), pp. 113-8.
- [10] Besnard F, Patriksson M, Stromberg AB, Wojciechowski A, Bertling L. An optimization framework for opportunistic maintenance of offshore wind power system, Power Tech 2009 IEEE Bucharest, (2009), pp. 1-7.